

DOI: 10.31866/2616-745X.16.2025.344690
УДК 327.82:008]:341.238

КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ У КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЙ

Костиря Інна Олександрівна

*Докторка політичних наук, професорка,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2654-8472>,
e-mail: prorectorknukim@gmail.com,
Київський національний університет культури і мистецтва,
вул. Є. Коновальця, 36, Київ, Україна, 01133*

Для цитування:

Костиря, І.О., 2025. Культурна дипломатія у контексті світових геостратегій. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*, 16, с.73-83. doi: <https://doi.org/10.31866/2616-745X.16.2025.344690>.

Сучасні міжнародні відносини зазнають суттєвих змін. Російсько-українська війна значно вплинула на зміну конфігурації міжнародної системи. Вже сьогодні очевидно, що через існуючу кризу утворюється нова система міжнародних відносин. На чільне місце виходять питання зв'язків між різними культурами світу, перед якими постає завдання виробити власну політику щодо процесу формування міжнародної системи. Значення культурної дипломатії передусім полягає у трьох аспектах міжнародних відносин. Перший аспект пов'язаний безпосередньо із укріпленням стосунків із союзниками. Другий – у підтриманні стабільних відносин із нейтральними суб'єктами. Третій – у формуванні відносин вже у процесі створення нової системи міжнародних відносин. Поляризація основних акторів сучасних міжнародних відносин за критеріями демократичних та антидемократичних режимів на сьогодні є очевидною. Відповідно і культурна дипломатія в таких умовах зможе виконувати свою ефективну роль саме за такими критеріями. Адже її результативність залежатиме від можливості доступу до іншого суспільства і можливості широкого представлення там саме свого. **Метою** дослідження нами визначено вивчення сучасної української культурної дипломатії в умовах кризи міжнародних відносин та існування різних геостратегічних проєктів. У таких умовах культурна дипломатія

ще більше зближуватиме саме демократичні за своїм характером держави. **Методологія** дослідження базується на загальних методах і принципах, які використовуються в наукових дослідженнях. Зокрема, до таких ми відносимо системний аналіз, діалектичний підхід, контент-аналіз, івент-аналіз та ін. **Висновки** засвідчують необхідність здійснення культурної дипломатії в умовах кризи міжнародної системи передусім на основі близькості до країн демократичного табору.

Ключові слова: культурна дипломатія; міжнародні відносини; геостратегія; міжнародна криза; демократичні держави.

Вступ

Міжнародні відносини як система взаємодій між державами є складним і комплексним процесом. І культура у ньому виступає вагомим фактором при формуванні авторитету держави на міжнародній арені, відтворюючи її імідж у світовій спільноті. Тому неможливо уявити міжнародну політику без культурного впливу, який завжди відігравав і продовжує відігравати чи не найважливішу роль у формуванні добросусідських відносин між державами. Відтак і участь культурної дипломатії є необхідною складовою частиною у міждержавному діалозі.

Сучасні міжнародні відносини, як цілком очевидно, характеризуються своєю нестійкою структурою, постійними потрясіннями і протистояннями на різних рівнях між їх суб'єктами. При цьому ми спостерігаємо цей процес у всіх сферах міжнародного життя – не тільки в політиці, але й в економіці та культурі. Не може не торкатися все це й культурної дипломатії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Культурна дипломатія, геостратегії та кризові явища в сучасних міжнародних відносинах досліджуються фахівцями різних країн світу. Особливо важливе вивчення цих напрямів для українських вчених з огляду на російсько-українську війну та союзницькі відносини України із країнами Європи та демократичними державами усього світу. На існуючі проблеми у цьому напрямі звертали увагу І. Валлерстайн (Wallerstein, 1991), А. Гольцов (2023), Г. Кіссінджер (2017), І. Костира (2021), І. Костира та О. Шкуренко (2024), В. Ліпкан (2022) і багато інших.

Завдання та мета дослідження полягають в аналізі сучасного стану та розвитку культурної дипломатії України в умовах кризи міжнародної системи і побудови державами світу власних геостратегічних проєктів.

Виклад основного матеріалу

Від початку 2000-х років світ поступово зазнає суттєвих змін. Російсько-українська війна значно вплинула на зміну конфігурації міжнародної системи. Цілком очевидно є поляризація держав за належністю до демократичного та антидемократичного шляхів розвитку. Людство все більше стикається із проблемами, які набувають химерних форм і які все важче вдається долати міжнародним організаціям та всій міжнародній спільноті. Особливо це проявляється під час російсько-української війни, яку різні актори міжнародних відносин сприймають далеко не однозначно. Для цього згадаємо неспроможність прийняття ефективних рішень у рамках діяльності ООН або ж достатньо невизначені позиції окремих лідерів світу, наприклад, колишнього папи Римського Франциска I.

Не можна не зауважити у зв'язку із цим на доволі справедливих словах Генрі Кіссінджера (2017, с.8):

«Наше століття перебуває в наполегливому, деколи навіть відчайдушному пошуку концепції світового порядку. Загроза хаосу співіснує із безпрецедентною взаємозалежністю: ідеться про поширення зброї масового знищення, розпад держав, наслідки хижацького ставлення до природного середовища, невикорінені практики геноциду, а також поширення нових технологій, що загрожують вивести конфлікти за межі людського контролю чи розуміння».

Відтак для багатьох аналітиків і політиків цілком очевидними постають як криза у сучасних міжнародних відносинах, так і їх переформатування в майбутньому, що повинно призвести до утворення вже нової міжнародної системи. Це питання особливо активно почало обговорюватися ще у 2022 році. Так, уже тоді, 5 квітня, міністр закордонних справ України у 2007–2009 рр. Володимир Огризко зауважив: «Те, що ми маємо сьогодні, – справді, ознака того, що попередня система безпеки, якою світ жив останні 80 років, себе вичерпала. Не працює ні ООН, ні ОБСЄ, ні інші регіональні структури. Тому те, що система безпеки має бути змінена, – це вже об'єктивна реальність, від якої ми нікуди не дінемося» (Ліскович, 2022).

Звісно, кризові ситуації в міжнародних відносинах – невід'ємний атрибут їх розвитку. І після встановлення Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин світ неодноразово стикався з ними (достатньо згадати відносини часів Берлінської кризи, Карибської кризи або початку вторгнення СРСР до Афганістану). Відомо, що кризові явища охоплюють міжнародні

процеси постійно, створюючи напруження в усіх больових точках планети. Цій проблемі присвячено значну кількість наукових досліджень (можна згадати хоча б праці таких корифеїв міжнародної політики, як З. Бжезінський та Г. Кіссінджер).

Наскільки сучасна криза в міжнародних відносинах буде глибокою і тяжкою, не кажучи вже про можливість її руйнівного характеру, поки що важко говорити. Однак у середовищі політологів вже здійснюється аналіз можливих її наслідків для всього світу. Проте очевидно, що в результаті цієї кризи сформується нова система міжнародних відносин. З огляду на це звернемо увагу на думку Андрія Мартинова (2016, с.238), що

«типологічною ознакою формування нової системи міжнародних відносин також є суперечливий процес пошуку нової ідентичності багатьма народами, які здобули незалежність на уламках імперій. Взаємодіють та конкурують між собою тенденції, з одного боку, спрямовані до неімперіалістичної консолідації різних культур та етнічних ідентичностей під приводом соціокультурної глобалізації, а з іншого, до контрастності старих і нових культурних ідентичностей».

Відтак на чільне місце виходять питання зв'язків між різними культурами світу, перед якими постає завдання сформувати власну політику щодо процесу формування міжнародної системи.

З огляду на проблемність сучасних міжнародних відносин обов'язково слід звертати увагу на всі можливі способи і засоби, які б змогли відвернути наростання кризи, приглушити її і звести до мінімуму негативні наслідки. З нашого погляду, один із можливих позитивних впливів у цьому напрямі належить безпосередньо культурній дипломатії.

Скептицизм у теорії міжнародних відносин, звісно, зводить можливості культурної дипломатії до мінімальних впливів. Однак відкидати її і заперечувати було б дещо нерозсудливо. Скептичний підхід був би виправданий лише стосовно умов жорсткого протистояння держав і повної їх ізоляції одної від іншої. Проте в сучасних реаліях, які відображаються у глобалізаційних процесах і широких комунікаційних зв'язках по світу завдяки соціальним мережам, звісно, культурна дипломатія має більш вагомий вплив. Саме тому і Міністерство закордонних справ України покладається, крім традиційної зовнішньополітичної діяльності, ще й на проведення відповідних заходів у сфері культурної дипломатії.

Кризові явища, що поступово почали наростати у світі після 2014 року, стали особливо посилюватися від 2022 року та охоплювати все більше суб'єктів: війна між Ізраїлем та ХАМАСом, падіння режиму Б. Асада в Сирії, зростання напруги навколо Тайваню, тарифні війни США тощо.

Яким би не було завершення існуючої сьогодні міжнародної кризи, значення культурної дипломатії передусім полягає у трьох аспектах міжнародних відносин. Перший аспект пов'язаний безпосередньо із укріпленням стосунків із союзниками. Другий – у підтриманні стабільних відносин із нейтральними суб'єктами. Третій – у формуванні відносин вже у процесі створення нової системи міжнародних відносин.

На цьому етапі міжнародної кризи для України найбільш важливими є перші зазначені нами аспекти. Саме вони і лежать в основі дипломатичної діяльності Міністерства закордонних справ України. Для цього були задіяні різноманітні підходи та формати. Наприклад, один із них, достатньо дійовий, – це проведення щорічних Міжнародних форумів культурної дипломатії та заходів під назвою «Місяць культурної дипломатії». На них насамперед розглядаються питання з поточними викликами та можливостями в умовах глобальних змін, методи деколонізації культури та боротьба з розповсюдженням дезінформації (Міжнародний форум культурної дипломатії 2024, б.д.).

Крім того, було створено цілий ряд інституцій, котрі безпосередньо займаються питаннями просування в міжнародному просторі українських інтересів шляхом широкого використання культурної дипломатії. Так, у 2015 році з'явилося Управління публічної дипломатії, пізніше перейменоване на Департамент комунікації і публічної дипломатії, у 2017 році – Український інститут та Український культурний фонд тощо.

Найважчим практичним моментом у сучасних міжнародних відносинах залишається просування ідей саме від України щодо можливостей урегулювання відносин в умовах кризових явищ. При цьому для країни найбільш важливим є збереження власних пріоритетів у всіх сферах, у т. ч. в культурній. І тут не можна не погодитися з міністром закордонних справ України Андрієм Сибігою, що «культурна дипломатія має ґрунтуватися на системному підході, а вся діяльність повинна бути об'єднана великою ідеєю. Ми маємо показувати всьому світу модерну Україну, яка перемагає російську агресію» (Андрій Сибіга на Міжнародному форумі, 2024).

Вибудовування нової системи міжнародних відносин – це, звичайно, питання майбутнього. Але на її концепцію вже сьогодні впливають фактори, пов'язані із певною поляризацією у позиціях країн, що сьогодні тією чи іншою мірою дотичні до питання про вирішення російсько-української війни. І тут очевидним стає, що світ вже зараз ділиться на дві головні протилежні групи –

країни з демократичним шляхом розвитку (Україна, США, Франція, Великобританія та ін.) та країни з авторитарним режимом (Росія, Китай, КНДР, Іран). Можна відзначити й існування третьої групи, до якої належать країни т. зв. Глобального Півдня (донедавна більш відомі як «країни третього світу»), які на сьогодні більше перебувають у вичікувальній позиції, ніж у активній.

Зрештою цей процес стосується і культурної дипломатії, оскільки в майбутньому вона займатиме одне із ключових місць при зближенні держав і формуванні нової системи.

Поляризація основних акторів сучасних міжнародних відносин за критеріями демократичних та антидемократичних режимів на сьогодні є очевидною. Відповідно і культурна дипломатія в таких умовах зможе виконувати свою ефективну роль саме за такими критеріями. Адже її результативність залежатиме від можливості доступу до іншого суспільства і широкого представлення там саме свого.

Загальновідомо, що міжнародні культурні програми є важливим інструментом для сприяння взаєморозумінню між державами і народами, розширення горизонтів та зближення культурних цінностей. Вони можуть бути реалізовані у формі обміну мистецькими групами, виставок, фестивалів, майстер-класів, концертів, лекцій, а також участі у міжнародних конференціях і симпозіумах. Міжнародні культурні програми надають можливість для проведення зустрічей, обміну досвідом, поглядами та ідеями. Це сприяє зближенню між різними культурами, розумінню та повазі, а також розвитку толерантності. Участь у міжнародних культурних програмах дає можливість суспільствам глибше пізнати інші культури, традиції, мову, історію та спосіб життя. Це сприяє розширенню світогляду і підвищенню культурного рівня учасників. Спільні культурні заходи дозволяють виявити спільні риси та цінності між різними культурами. Вони слугують встановленню зв'язків і співпраці між різними культурними групами, що веде до зближення та обміну цінностями. Водночас міжнародні культурні програми створюють платформу для відкритого діалогу між представниками різних культур. Це допомагає у вирішенні конфліктів, встановленні міжкультурного співробітництва та розвитку дружби між народами. Участь у міжнародних культурних програмах дозволяє країнам презентувати свою унікальну культурну спадщину і творчі досягнення, що підтримує їх розвиток та визнання на міжнародній арені.

Але все вищезначене повною мірою може проявлятися і бути ефективним лише в тому випадку, коли культурна дипломатія реалізується в рамках функціонування демократичних, а не авторитарних режимів. Основна відмін-

ність між цими суспільствами – їх відкритість і закритість. Основи існування відкритого суспільства, як відомо, обґрунтував британсько-австрійський філософ Карл Поппер (1902–1994). Розвиваючи його ідеї стосовно українських реалій, К. Яцура (2012) зауважувала, що Україна вже здолала певні труднощі на шляху до побудови власного відкритого суспільства. Відтоді ця думка була підтверджена ще подіями наступних років та загальним невинним розвитком у демократичному напрямі. Відтак на сьогодні Україна стала одним із тих суб'єктів міжнародних відносин, котрі, розвиваючись шляхом вдосконалення демократичного суспільства, зіткнулися із намаганням авторитарних режимів сформувати міжнародну ситуацію відповідно до власних пріоритетів. Водночас не можна не погодитися із М. Кушнарьовою (2023), що

«сьогодні ступінь інтересу світової, а найперше європейської громадськості до України є високим. Цей інтерес, виходячи із зазначеного, не є продуктом діяльності української культурної дипломатії, як можна було б припустити, – це опосередкований результат національного спротиву агресивним діям значно переважаючих сил ворога. Особливості культурного та соціального життя доби постмодернізму змушують визнати, що існує висока ймовірність того, що цей інтерес може бути скороминущим, тому здебільшого саме від України залежить, чи вийде перетворити його на стійкий».

В таких умовах культурна дипломатія ще більше зближуватиме саме демократичні за своїм характером держави. Водночас це буде неможливо у стосунках із їх протилежністю. Зокрема, розвиток культурної дипломатії у стосунках між Україною, з однією сторони, та Російською Федерацією, яка є визнаним агресором, з іншої, на сьогодні і на майбутнє уявляється недосяжним. Те ж саме, безумовно, стосується і таких держав, як Іран або КНДР.

Висновки із цього дослідження і перспективи подальшого розвитку

Таким чином, цілком очевидним є те, що формування системи майбутніх міжнародних відносин хоч і буде здійснюватися на прагматичних засадах, усе ж таки матиме серед ключових факторів у т. ч. й інтенсивність стосунків у сфері культурної дипломатії. Для України цей момент визначатиметься близькістю до держав т. зв. демократичного табору та взаємодією через «відкрите суспільство». Культурна дипломатія в умовах міжнародної кризи розвивається на основі державних інтересів і не може не розглядатися як один із дійових інструментів міжнародної політики будь-якої держави. Особливо важливим інструментом вона залишається у питаннях співпраці

між країнами-союзниками. При цьому важливо наголосити на укріпленні необхідних позицій у рамках демократичних режимів.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

- Андрій Сибіга на Міжнародному форумі культурної дипломатії окреслив нові підходи до просування української культури у світі, 2024. *Міністерство закордонних справ України*, [online] 09 жовтня. Доступно: <<https://mfa.gov.ua/news/andrij-sibiga-na-mizhnarodnomu-forumi-kulturnoyi-diplomatiyi-okresliv-novi-pidhodi-do-prosuvannya-ukrayinskoyi-kulturi-u-sviti>> [Дата звернення 20 серпня 2025].
- Гольцов, А.Г., 2023. Геостратегія держави: прикладний вимір. *Політикус*, [e-journal] 1, с.72-77. <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-1.12>
- Кіссінджер, Г., 2017. *Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті*. Переклад Н. Коваль. Київ: Наш Формат.
- Костиря, І. та Шкуренко, О., 2024. Майбутні міжнародні відносини і майбутнє культурної дипломатії. В: *Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин*. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, Україна, 11-12 квітня 2024 р. Київ: Видавничий центр КНУКіМ, с.52-56.
- Костиря, І., 2021. *Сучасні стратегії геокультурної політики*. Київ: Видавничий центр КНУКіМ.
- Кушнарєва, М., 2023. Українська культурна дипломатія під час війни: досвід, проблеми, перспективи. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*, [e-journal] 67, с.35-53. <https://doi.org/10.15407/nr.67.035>
- Ліпкан, В., 2022. Геостратегія сучасної української держави: засади формування. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*, [e-journal] 42, с.268-277. <https://doi.org/10.30970/PPS.2022.42.35>
- Ліскович, М., 2022. Будувати з нуля, або Якою може бути майбутня система глобальної безпеки. *Укрінформ*, [online] 05 квітня. Доступно: <<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3449401-buduvati-z-nula-abo-akou-moze-buti-majbutna-sistema-globalnoi-bezpeki.html>> [Дата звернення 20 серпня 2025].
- Мартинов, А., 2016. «Нова холодна війна» як прояв кризи постбіполярної системи міжнародних відносин. *Україна-Європа-Світ*, 17, с.237-244.
- Міжнародний форум культурної дипломатії 2024, б.д. *Ukrainian Institute*. [online] Доступно: <<https://ui.org.ua/sectors/projects/international-cultural-diplomacy-forum-2024/>> [Дата звернення 20 серпня 2025].

Яцура, К.Г., 2012. Відкритість суспільства: основні принципи та ознаки. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*, 6, с.141-152.

Wallerstein, I., 1991. *Geopolitics and geoculture: Essays on the changing world-system*. Cambridge: Cambridge University Press.

REFERENCES

Andrii Sybiha na Mizhnarodnomu forumi kulturnoi dyplomatii okreslyv novi pidkhody do prosuvannya ukraïnskoi kultury u sviti [Andriy Sibiga at the International Forum of Cultural Diplomacy outlined new approaches to promoting Ukrainian culture in the world], 2024. *Ministry of Foreign Affairs of Ukraine*, [online] 09 October. Available at: <<https://mfa.gov.ua/news/andriy-sibiga-na-mizhnarodnomu-forumi-kulturnoyi-diplomatiyi-okresliv-novi-pidhodi-do-prosuvannya-ukrayinskoyi-kulturi-u-sviti>> [Accessed 20 August 2025].

Holtsov, A.H., 2023. Heostrategiia derzhavy: prykladnyi vymir [Geostrategy of the state: applied dimension]. *Politicus*, [e-journal] 1, pp.72-77. <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-1.12>

Kissinger, H., 2017. *Svitovyi poriadok. Rozdumy pro kharakter natsii v istorychnomu konteksti* [World order. Reflection on the character of nations and the course of history]. Translated by N. Koval. Kyiv: Nash Format.

Kostyria, I. and Shkurenko, O., 2024. Maibutni mizhnarodni vidnosyny i maibutnie kulturnoi dyplomatii [Future international relations and the future of cultural diplomacy]. In: *Ukraina i svit: teoretychni ta praktychni aspekty diialnosti u sferi mizhnarodnykh vidnosyn* [Ukraine and the world: theoretical and practical aspects of activity in the field of international relations]. Materials of the International Scientific and Practical Conference, Kyiv, Ukraine, April 11-12, 2024. Kyiv: KNUCA Publishing Centre, pp.52-56.

Kostyria, I., 2021. *Suchasni stratehii heokulturnoi polityky* [Modern strategies of geocultural policy]. Kyiv: KNUCA Publishing Centre.

Kushnarova, M., 2023. Ukrainska kulturna dyplomatiia pid chas viiny: dosvid, problemy, perspektyvy [Ukrainian Cultural Diplomacy during the War Time: Experience, Issues, Prospects]. *Academic Papers of Vernadsky National Library of Ukraine*, [e-journal] 67, pp.35-53. <https://doi.org/10.15407/np.67.035>

Lipkan, V., 2022. Heostrategiia suchasnoi ukrainskoi derzhavy: zasady formuvannya [Geostrategy of the modern ukrainian state: Formation principles]. *Visnyk of the Lviv University Philosophical Political studies*, [e-journal] 42, pp.268-277. <https://doi.org/10.30970/PPS.2022.42.35>

Liskovych, M., 2022. Buduvaty z nulia, abo Yakoiu mozhe buty maibutnia systema hlobalnoi bezpeky [Building from scratch, or What could be the future

global security system]. *Ukrinform*, [online] 05 April. Available at: <<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3449401-buduvati-z-nula-abo-akou-moze-buti-majbutna-sistema-globalnoi-bezpeki.html>> [Accessed 20 August 2025].

Martynov, A., 2016. "Nova kholodna viina" yak proiav kryzy postbipoliarnoi systemy mizhnarodnykh vidnosyn ["New could war" as symptom of crisis the postbipolar system of international relationship]. *Ukraine – Europe – World*, 17, pp.237-244.

Mizhnarodnyi forum kulturnoi dyplomatii 2024 [International Cultural Diplomacy Forum 2024], n.d. *Ukrainian Institute*. [online] Available at: <<https://ui.org.ua/sectors/projects/international-cultural-diplomacy-forum-2024/>> [Accessed 20 August 2025].

Wallerstein, I., 1991. *Geopolitics and geoculture: Essays on the changing world-system*. Cambridge: Cambridge University Press.

Yatsura, K.H., 2012. Vidkrytist suspilstva: osnovni pryntsypy ta oznaky [The openness of society: basic principles and signs]. *Collections of scholarly articles*, 6, pp.141-152.

Надійшла: 02.09.2025; Прийнята: 13.10.2025;

Стаття була вперше опублікована онлайн: 28.11.2025

CULTURAL DIPLOMACY IN THE CONTEXT OF WORLD GEOSTRATEGIES

Inna Kostyria

*Doctor of Political Sciences, Professor,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2654-8472>,
e-mail: prorectorknukim@gmail.com,
Kyiv National University of Culture and Arts,
Kyiv, Ukraine, 01133*

Modern international relations are undergoing significant changes. As a result of the Russian-Ukrainian war, the configuration of the international system is being transformed. Nowadays, it is already obvious that in conditions of such a crisis, a new system of international relations is going to be formed. The issues of relations between different world cultures come to the fore. They are faced with tasks of grounding their own policy regarding the process of forming the international system. The significance of cultural diplomacy bases primarily on three aspects of international relations. The first aspect is directly related to strengthening relations with allies. The second one grounds on maintaining stable relations with neutral subjects. The third one bases on forming new relations already in the process of creating a new system of international relations. The polarisation of the main actors of modern international relations according to the criteria of democratic and anti-democratic regimes is quite obvious today. Accordingly, in such conditions, cultural diplomacy will be able to fulfill its effective role precisely according to these criteria. After all, its effectiveness will depend on the possibility of access to another society and the opportunity of a wide representation of its own one there. The main objective of the study is to view modern Ukrainian cultural diplomacy in the context of the crisis of international relations and the existence of various geostrategic projects. Under such conditions, cultural diplomacy will further bring together states that are democratic in nature. The methodology of this research is based on general methods and principles used in scientific studies. In particular, systemic analysis, dialectical approach, content analysis, inventory analysis, etc. are applied in this article. The conclusions confirm the need to implement cultural diplomacy in the context of the crisis in the international system, primarily on the basis of proximity to countries with democratic directions.

Key words: cultural diplomacy; international relations; geostrategy; international crisis; democratic states.

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons «Attribution» 4.0.